ÇOCUK YUVASI

AYLIK ÇOCUK DERGİSİ

ŞUBAT 1973 SAYI 132

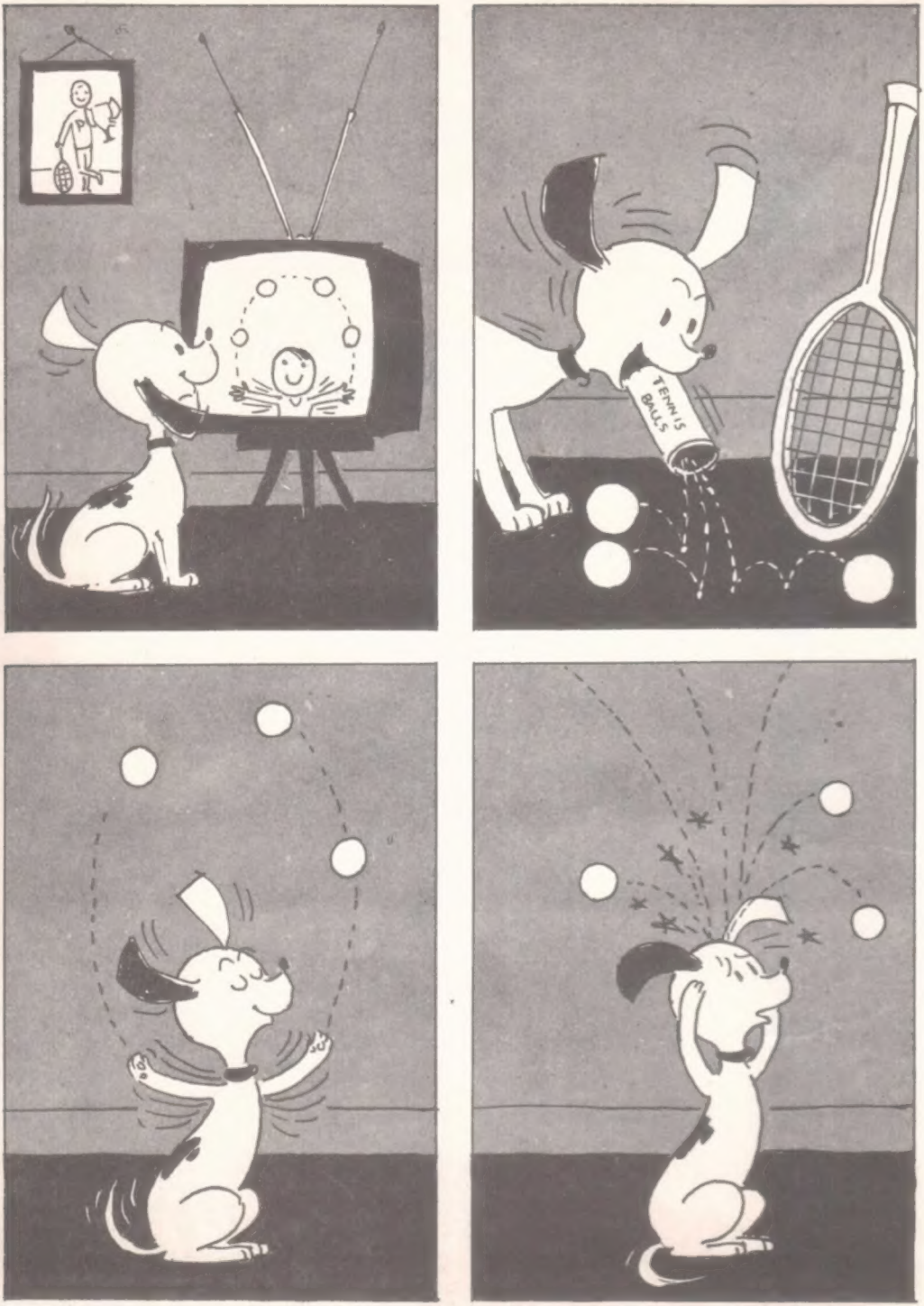

(ÇOCUK YUVASI) sizin derginiz, 1 Mayıs 1972 tarihinde yayınlanan Millî Eğitim Bakanlığı Tebliğler Dergisinde 10530 sayılı bildiri ile ilk ve ortaokul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.

ANADOLU'NUN KONUŞAN HALILARI

MEHMED ÖNDER

Aslında Anadolu'da insanlar susar, yahut susmak zorunda kalırlarsa o zaman renkler, şekiller dile gelir. Sevgilisine sarı bir yağlık gönderen kızın sevdası yeğindir. Sararıp solmadadır. Yeşil murattır. Mavi umuttur, beyaz saadete, siyah mateme işaret. Al giyenin gönlü dolu, mor giyenin çoktur malı. Şekiller de mânalıdır, ayrı ayrı ifadeler taşır. Anadolu kadını bundan böyle tezgâhının başına oturdu mu tamamdır. Bir kitap dokur, onu dilden anlıyan okur. Buna halı derler, kilim derler.

Bilmem şu efsaneyi duydunuz mu? Vaktiyle bir Türk kumandanı bir kaleyi fethetmek ister. Yalnız kalenin zayıf noktalarını, top kulelerini, kuvvetini, cephanesini, erzağını bilmek gerek. Bu da çok güç, kaleye kimseyi sokmuyorlar. Kaleye önceden girmiş bir Türk halı ustası kurar tezgâhını, başlar halılar dokumaya. Bir gün Türk kumandan bir esir yakalar, esirin altındaki eğer halısına gözü ilişir. Bir de ne görsün aradığı bütün bilgiler, kalenin plânına varıncaya kadar halının üzerine motif olarak işlenmiş. Bu bilgiye göre hücuma geçer, kaleyi zapteder.

Siz ister efsane deyin, ister hikâye. Şu da bir hacıya ait. Vaktiyle çok meşhur bir halı ustası varmış. Renk ve desenleri öyle seçer, öyle işlermiş ki, görenin gönlü kalır, bakmakla doyamazmış. Bir gün şehrin valisi bu adamı merak etmiş, ziyaretine gitmiş. İhtiyar usta tezgâhının başında hiç istifini bozmadan dokuduğu halıya ilmik atıyormuş. Vali selâm vermiş, usta oralı bile olmamış. Valinin canı sıkılmış:

— Bu ne biçim Müslüman, selâm verdim, karşılık bile vermedi, diye söylenmiş. Biraz ayakta bekledikten sonra ustanın dokuduğu halıya bir göz atmış, bir de ne görsün. Usta attığı ilmiklerle hemen üzerine yazıvermiş:

«Aleyküm selâm, Hoş geldin. Vali Paşa.»

Anadolu efsanelerinde halı uçmaz, fakat dillenir. Üzerine saadet bereket, kuvvet tılsımları işlenir. Aşktan, sevdadan renkler seçilir. İnançlardan şekiller örülür. Bir halı bir kilim dokunur ki, kitap... Padişaha bir halı getirirler, padişah halıya şöyle bir göz atar, yüreği hoplar. Hemen vezirine emreder« Tez bunu dokuyan kızın babasını bulun, kızı dilediğine verin. Ferman padişahın. Halıcı kız bulunur. Gerçekten de güzeller güzeli. Bir de soruşturma yapılır ki, kız beş yıldır, karasevdalar içinde yanmakta, fakat babası onu sevdiği gence vermemek için diretmektedir. Hemen nikâhlarını kıyarak başgöz ederler. Padişaha halının nasıl halini arzettiğini, nasıl dert yandığını bilmem açıklamağa lüzum var mı?

GÖRGÜ KURALLARI

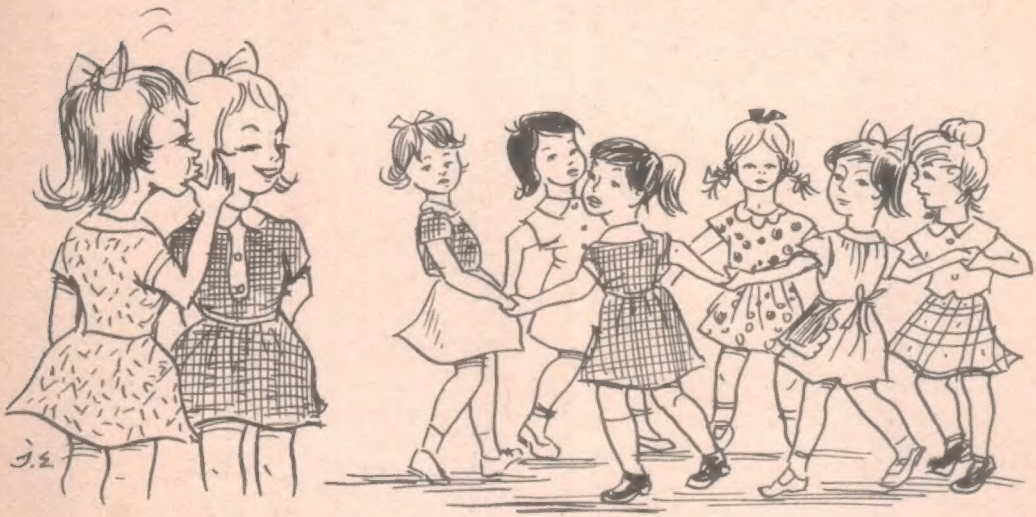

Kalabalıkken birinin kulağına gizli şeyler söylemek hem öteki arkadaşlarınızı gücendirir, hem de görgü kurallarına aykırıdır.

TRAFİK KURALLARI

Bu arkadaşımızın yaptığı çok yanlış bir hareket değil mi? Önce soluna, sonra sağına bakıp yol boşsa kaldırımdan inecekti. Görüldüğü gibi soldan otomobil geliyor. Büyük bir kazaya neden olabilir!

AVCI DAYI

BU ASLAN AVINDAN YAZGEÇSEK!?.. FIRTINA ÇIKACAK.
FIRTINA ÇIKARSA BİR YERE GİRER SIĞINIRIZ! BİR ASLAN BULUNCAYA KADAR GERİ DÖNMİYECEĞİZ...
BİZ DOLAŞIRKEN EŞYALARIMIZ BU KÜÇÜK MAĞARADA DURSUN..
SONRA
GÜRR
KOŞ SAM! İYİCE ISLANMADAN MAĞARAYA GİRELİM!..
İMDAAT
GIRR
NEYSE BİR ASLAN İZİ BULDUN AVCI DAYI.

SPOR KÖŞEMİZ

KADIKÖY ORTA OKULU VOLEYBOL'DA DA ŞAMPİYON

ŞAMPİYON KADIKÖY ORTA OKULU KIZ TAKIMI
ÖĞRETMENLERİ SÜHEYLA ŞENGEL'LE

HAZIRLAYAN: KENAN AKICI

Kadıköy Orta Okulu kız takımı Basketbol'dan sonra Voleybolda da İstanbul şampiyonluğunu kazandı.

Erenköy Kız Lisesi orta bölümü ile yapılan şampiyonluk maçı baştan sona kadar büyük bir heyecan içinde geçti.

3 RESİMLİ BULMACA

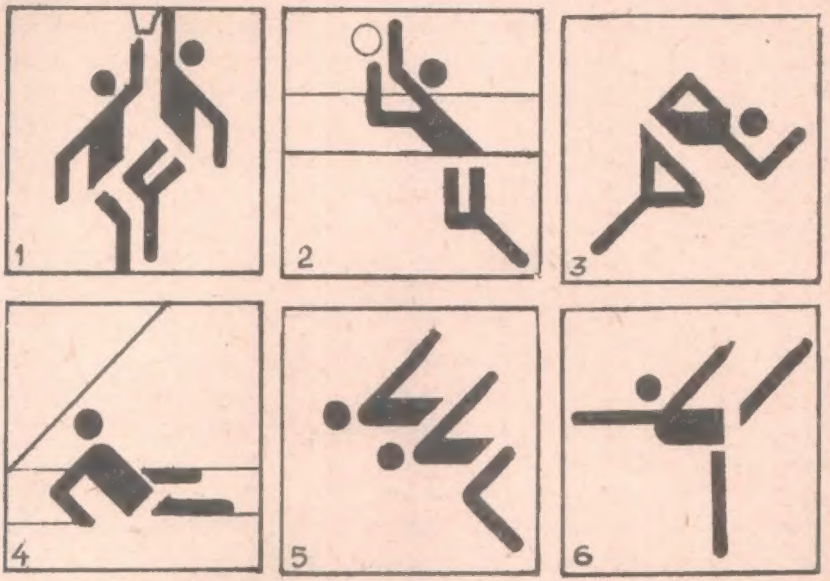

SPORTİF FİGÜRLER

Hangi figür, hangi spor dalına aittir.
Bulamadıklarınızı büyüklerinize sorunl

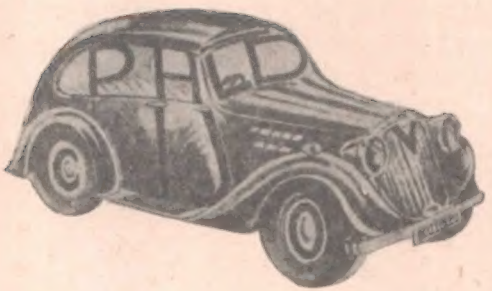

Onlar sizi görüyorl Acaba siz o saklanmış harfleri görüp bulabilir misiniz?..

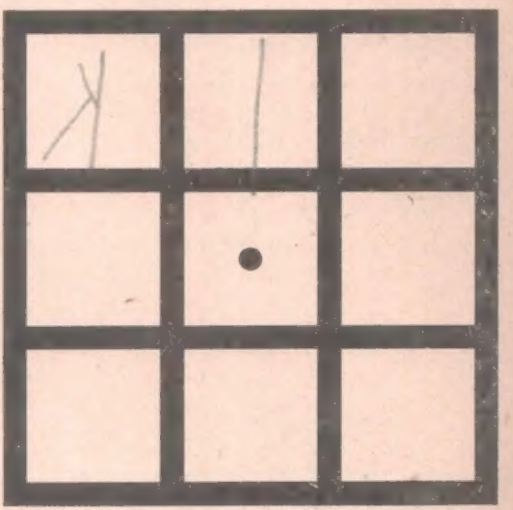

YORGUN GÖZ OYUNU

Resme gözleriniz nokta üzerinde yoruluncaya kadar dikkatle bakın. Sonra üzerine beyaz bir kâğıt kapatın. Bu defa resmi siyah bir satıh üzerinde beyaz çizgiler halinde ters göreceksiniz.

Denemeden sonra, bu oyunu her arkadaşınızla iddia ile oynayabilirsiniz.

HARÇLIĞIMIZ

Enver Naci GÖKŞEN

Ailemizden birinin, belli bir süre içinde bize verdiği belli paraya «cep harçlığı» ya da kısaca «harçlık» deriz. Harçlığımızla canımızın istediğini alır ya da yaparız. Her çocuğun, harçlığını harcadığı yerler başka başkadır. Önemli olan, bize verilen parayı iyi kullanmak ve yerinde harcamaktır. Böyle yaparsak -ne kadar olursa olsun- harçlığımızın yetmediğinden yakınamayız. Atalarımız: «Ayağını yorganına göre uzat!» dememişler mi?...

Daha küçükken harçlığını hesaplı kullananlar, büyüyüp iş güç sahibi oldukları zaman kazançlarını ölçülü ve yerinde harcamasını da iyi bilirler. Çocukken aldığı harçlığı har vurup harman savuran, abur cubur şeyler alan, yani parasını ziyan eden bir kimse, ilerde paranın değerini ve önemini anlayamaz ve geçim sıkıntısına da düşebilir. Evde yiyebileceğimiz şeyleri dışardaki satıcılardan harçlığımızla alıp pisboğazlık etmenin gereği var mıdır?.

Ailesinin gelir durumu iyi olan çocukların ellerine harçlık adı altında çokça para geçmiş olabilir. Bu para, ne kadar çok olursa olsun, hepsini harcamamız gerekmez. Bunun bir kısmını arttırabilir, başkalarına yardım için de kullanabiliriz. Böyle yaparsak para bizi bencilleştirmemiş olabileceği gibi yararlı yerlerde de kullanılabileceğini öğretir bize.

Para harcamak, bizim için bir sınav sayılır. Kendi kendimize para harcarken kişiliğimizi, karakterimizi de ortaya koymuş oluruz. Harçlık, havadan gelen para demek değildir. Çoğumuzun babası, kazancından fedakârlık yaparak vermektedir o parayı bize... O halde, elimize geçen parayı, biz kazanmadık diye çarçur etmemeliyiz. Bilmeliyiz ki, o parada babamızın, annemizin emeği, alınteri vardır. Mademki harçlığımızı bize bir büyümüz sağlamaktadır, o halde paramızı nerelere harcadığımızı onlara bildirmemiz de gereklidir. Böylece hem hesap tutmayı ve hesap vermeyi anlamış, hem de sorumluluk duygusu içinde bulunduğumuzu göstermiş oluruz.

Harçlık konusunda ilkokul son sınıf düzeyindeki beş kardeşinizle görüştük, düşüncelerini öğrendik. Onlara şu soruları sorduk:

1 — Harçlığınığ var mıdır, ne kadardır?
2 — Harçlığınızı nasıl elde edersiniz?
3 — Harçlığınızı nerelere harcarsınız?

İREM ERKMEN (yaş 10, sınıf: 5.)

Harçlığım geçen yıl iki buçuk liraydı, bu yıl beş lira oldu. Bu paranın yarısını harcarım, yarısını da kumbarama atarım. Her hafta pazartesi günleri babamdan alırım. Bir iki hafta biriktirip topluca aldığım da olur. Harçlığımla ihtiyacım olan kalem, silgi, kâğıt gibi şeyleri alırım. Yine de artarsa kumbarama atarım.

ŞABAN TEPECİK (yaş: 14, sınıf: 5.)
Harçlığımı kimseden almam, boyacılık yaparak kendim çıkarırım. Derslerimin olmadığı zamanlar çalışarak haftada 10-20 lira kazanabiliyorum. Harçlığımı okul ihtiyaçlarıma harcarım. Sinemaya da giderim. Okulda kahvaltı yapmak için simit de alıyorum. (Beslenme saatinde olacak.)

NURİ AYDOĞDU (yaş: 13, sınıf: ortaokul 2.)
Annem günde 250 kuruş harçlık verir. Bunun bir lirasını yol parası yapar, gerisini arttırırım. Artan harçlığımla bazan sinemaya gider, bazan da sevdiğim romanları alırım.

MUSTAFA AHUR (yaş: 13, sınıf: 5.)
Harçlığımı kimseden almam, boyacılık yaparak kazanırım. Kazancımla defter, kalem alıyorum. Bazan da sinemaya gidiyorum.

SEVİM AYDIN (yaş: 11, sınıf: 5.)
Günde 50 kuruş harçlık alırım. Babamdan aldığım harçlığımla defter, kalem, silgi, hikâye kitapları gibi şeyler alırım. Arada sırada sinemaya giderim. Simit, leblebi, çikolata alırım...

MACERALAR BELDESİ

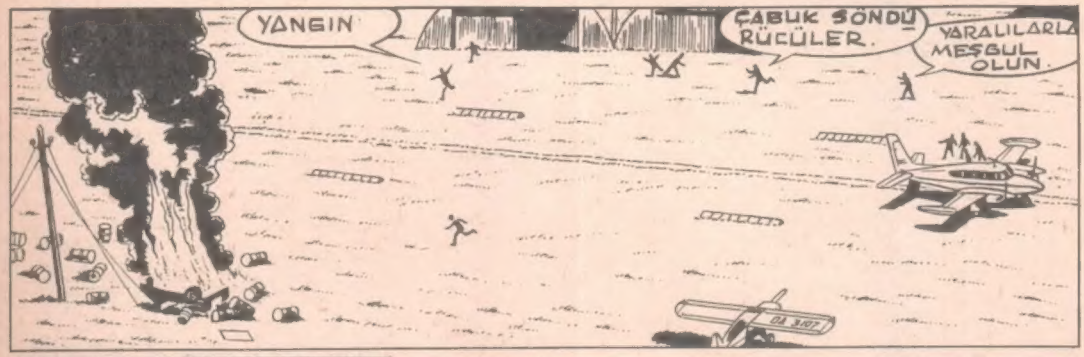

© EDITIONS LOMBARD

FRANVAL PROJEKTÖRLERİ KEŞFETTİ. ONU ORTADAN YOK ETMEK İSTEDİM, BENİ YOK EDİYORDU.
APTAL
HEPSİ BU KADAR DEĞİL. KALA BALIK İÇİNDE ARABA ATEŞ ALDI. ONUN ÜZERİNE, POLİSLER OLAY YERİNE GELDİLER
ALLAH KAHRETSİN
HİÇ BİR ŞEY YAPAMAZDIM İNANIN BANA. HAKİKATEN BİR ŞANSSIZLIKTI.
BECERİKSİZLİĞİN SANA PAHALIYA MAL OLACAK
HAYIR YAPMAYIN. BANA BİR ŞANS DAHA TANIYIN, YALVARIRIM. GÖZÜ EKSİNİZ, TELAFİ EDECEĞİM YAPTIĞIMI..
İŞTE HASTAHANE MADAM FRANVAL. MESLEKTAŞLARIMDAN BİRİ KAMYONETİ BURAYA SÜRDÜ
ENDİŞEDEN ÖLECEĞİM.
KOCAM NASIL?
SAKİN OLUNUZ MADAM FRANVAL. AYAKLARINDAKİ HAFİF YANIKLARDAN VE GEÇİRDİĞİ SARSINTIDAN SIKINTISI VAR. OKADAR
BIRAKIN BENİ CANIM KENDİMİ GAYET İYİ HİSSEDİYORUM
NASIL OLUR MÖSYÖ BU YAPTIĞINIZ HİÇ DOĞRU DEĞİL. DURUMUNUZ
CATY BURADA MISIN? GEL YAPACAK İŞLERİMİZ VAR.
MADAM ONA YİNE DE İTİNA ETMELİSİNİZ
MARC KENDİNİ NASIL HİSSEDİYORSUN?
BÜTÜN HASTALARIMIZ BÖYLE OLSAYDI.
© EDITIONS LOMBARD

ERTESİ GÜN EMNİYET MÜDÜRÜNÜN BÜROSUNDA
ANLAŞTIK TALİMATINIZA GÖRE HAREKET EDECEĞİM. KAMYONETE BAKTIRMA ZAMANI
BAZUZU DA ŞEF OLAN KARDEŞİME BİR MEKTUP VERECEĞİM. SİZİN ADAM ORADAN ÇIKMADIR.
SENİ PERİŞAN EDECEĞİM FRANVAL BAZUBLUYA HIÇ BİR ZAMAN GİDEMİYECEKSİN
ÇABUK KARARLARIYLA FRANVAL BENİM İŞLERİMİ KOLAYLAŞTIRDI
ROL
SELAM
ROBERT SANA İHTİYACIM VAR. ÇOK ÖNEMLİ İSTİYEN BİR VAZİFE
SİZE HİZMETE HAZIRIM PATRON.
YAĞLAMA İÇİN BİR MÜŞTERİN OLACAK BİR FRANSIZ. BUNU ARABANIN ALTINDA BİR YERE YERLEŞTİRMEYE ÇALIŞ
BİR BOMBA
SENDEN DE BİR ŞEY SAKLANMIYOR.
YAPACAĞIN ÇOK BASİT. TEKERLEK TARAFINDAN ÇALIŞTIRILAN DİNAMO-KİMLATÖRE, DEPO EDİLEN CEREYANI ÜRETMEKTE. YÜZ KİLOMETRE SONUNDA CEREYAN MİKTARI KÂFİ GELİNCE BOMBAYI PATLATIYOR
ANLAŞILDI. EĞER AVİNİZ ARABASINI BANA BIRAKMA NEZAKETİNİ GÖSTERİRSE DEDİĞİNİZİ ELİMLE YAPMAMI GARANTİLERİM
FRANVAL BAZUZU YA GİTMEK İSTİYORDU ORGANİZASYON İÇİN TEHLİKELİ, ANLIYORSUN DEĞİL Mİ...
© EDITIONS LOMBARD

VE AYNI GÜN SAAT 14 DOĞRU..
GÜLE GÜLE İYİ YOLCULUK AL
FRANVAL ÜÇLÜSÜ YUZ KIM. SONRA YENİDEN MACERAYA BAŞLIYORLAR MI?
029729
FRANVALLERİN KAMYONETLERİ SÜRATLE GİDERLERKEN ORMAN EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ BİLİNÇSİZ ŞAHSIK ARKALARINDA BIRAKTILAR.
AMANSIZ KİLOMETRELER. KİLOMETRELERE EKLENİYOR
029767
DİDİ.. PELÜKÜLLERİ İSRAF ETME DAHA ENTERESAN MEVZULAR BULUNCA ORTADA KALIRSIN.
DAKİKALAR GEÇİYOR FRANVALLAR GÜLE OYNAYA GİDERKEN..
029792
ARABANIN ALTINDAKİ CEHENNEMİ ALETTE YAZIFESİNE HAŞLAMAK ÜZEREDİR.
BAK DİDİ ZEBRALAR.
YÜZ KİLOMETRE ALINMIŞ SAVAŞ HALA KAMLARI ÇEVİRMEKLE MEŞGUL. PATLAMA BİR AN MESELESİ
029839
O ARADA ARIDA
PAN
© EDITIONS LOMBARD

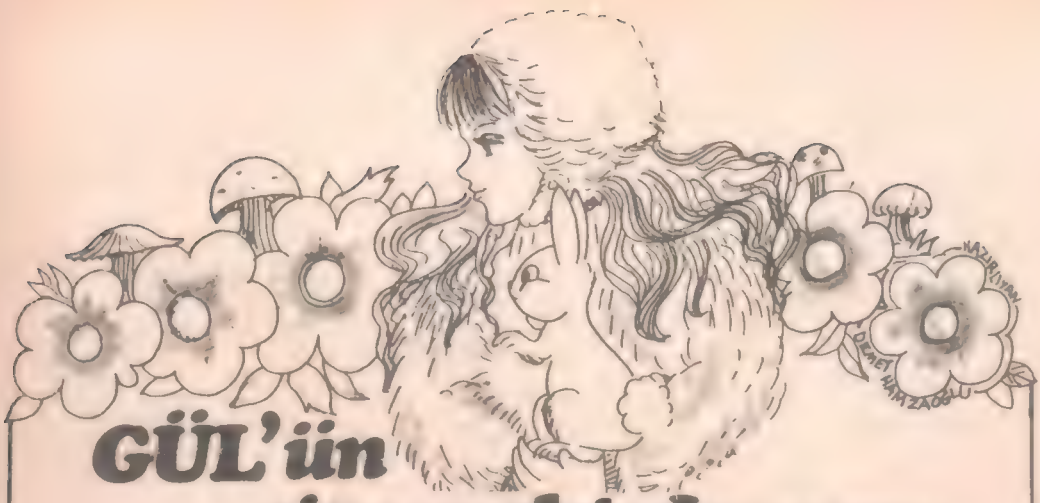

GÜL'ün size mektubu var

SONUNDA , ★ BABAANNEME 2 . 2 _ G Ğ ÇOK YAKIN OLDUĞU 2 2 1 _ OR BILIYORDUM BIRARA TELEFERIKLE R _ R 1 HER YER 6R IYDI. DE PIRIL PIRILDI GEZDIK, OYNADIK, KIŞ ÇIÇEKLERI ve MANTAR LAR TOPLADIK. EPEYCE USUMUSUM ELLERIMI ANCAK EVE DONUNCE BABAAN_ 2 252 , 7 _ , 8 ICACIK 6 DA ISITABILDIM. DEDEM FIK. RALAR ANLATARAK 2 ÇOK ÇOK RDU UR8671 VE 6V 6 RI BASKA UP RIM A DA İ R ★6 6RIM. SEVGILERIMLE

BİR HALK MASALI

ARSLANIN VERDİĞİ DERS

ANLATAN: EFLÂTUN CEM GÜNEY

Bir varmış, bir yokmuş Vaktin birinde bir kurt türemiş Yıldız dağlarında Sürülere göz açtırmaz, çobanlara kan ağlatırmış. Neye derler ki, kurt dumanlı günü sever diye: Dağı taşı duman bürüyüp de göz gözü görmez oldu mu, koyunun kuzunun yayım yayım yayıldığı yerlere iner; sürüden ayrılmış birini buldu mu anam, babam dedirtmezmiş. . Günlerden gene böyle bir gün gene yolu tutmuş. Yıldız ırmağının başında iki öküzün otladığını görmüş, biri sarı, biri kara.. Bir bakmış, ağzının suyu akmış: «Yaratan neler yaratmış meğer! Bunlar yanında koyunun kuzunun lâfı mı olur. Dışinin dıbinde kalıyor onlar. Şu mübarekler elime geçse de yesem Alımallah ıki öküz kadar olur; arslana, kaplana bile mum tuttururdum ama, hani o günler. Ah ne olaydı, ne olaydı da uyuz tilkideki akıl bende olaydı..» diye hayıflanmaya başlamış ama, tilki dedikleri ekmeğin yerde biter. Kaşla göz arasında orda olmaz mı:

«Kurt kardeş; boğazında kalsın; gene kimlere diş biliyorsun?» diye sormuş. Kurt yerde ararken gökte bulmuşa dönüp: «A tilki kardeş, demiş. Senden saklıyacak yerim yok ya, şu otlara gömülü öküzleri görüyor musun? Ha işte, onlarla bayramlaşmak istiyorum ama, gözüm kesmiyor yoksa, boynuzları var, çatal çatal. Bana bir akıl verirsen yok mu, dile benden dilediğini» deyince, tilki gülmüş: «Bre kurt kardeş, demiş. Akıl dağılırken neredeydin? Karanlıkta göz kırpacağına ağır uslu yanaş, arkadaş ol onlarla, arkadaş. Üç gün, beş gün derken bir fitnelik sokar, aralarını açarsın; bundan ötesi düğün bayram. . Ha gel gelelim benim dileğe: Ben ne kara öküzden bir pay isterim, ne sarı öküzden bir tüy isterim. Şu köyün ağzında bir küpeli horoz var. Günün birinde öyle bir oyun oynadı ki bana, az daha karabaşın kucağına düşürecekti beni. O gün bu gün ahdettim onu yemeğe. Getirebilirsen bu küpeliyi getir bana, oyun oynamak nasıl olurmuş göstereyim ona.» Kurdun gözleri parlamış: «İlâhi tilki kardeş, bir küpelinin de lâfı mı olur? Şu bizim bayramdan sonra avucunda bil onu. »demiş ve yumula yumula yaklaşmış öküzlere: «A sarı kardeş; a kara kardeş; sormak ayıp olmasın ya, ne yitirdiniz de arıyorsunuz, başınız yerden kalkmıyor; yoksa sızı çifte çubuğa koşan adam, bir avuç samanı çok mu gördü de bu kuru tarlaya sürdü sizi. Ot yok, çöp yok buralarda Gelin, başım gözüm hayrına yemlik, yeşillik bir yere götüreyim sizi. Ömrünüz boyunca yiyin, için yan gelip yatın. Bu dünyaya yük altında çürümek için gelmediniz ya.» demiş. Daha da ne diller döktüyse, dökmüş tilki misali. Onlar da inanmışlar kanmışlar, kurdun ardına düşmüşler. Kurt gitmiş, onlar gitmiş, onlar gitmiş, kurt gitmiş, derken yemlik yeşillik bir yere gelmişler. Bu boğazına düşkün mahlûklar yemiş, içmiş, kurt kardeşe dua etmişler, «Bizi açlıktan kurtarıp bolluğa kavuşturdu» diye artık bir dediğini iki ederler mi?

Günlerden bir gün sarı öküzü kurt, bir kenara çekmiş::

«Ne Ese'ye minnet, ne Köse'ye minnet, şunun şurasında gül gibi geçinip gidiyoruz. Demege dilim varmıyor ama, bu rahatlık kara öküze batıyor. O budalanın gözleri hâlâ geldiği yerde. Gecenin birinde bizi uyutur da köyün yolunu tutarsa, vay geldi başımıza. Ben kendimi kayırmıyorum ama, senin bir tüyüne dokunurlarsa yok mu, üç altmış altı damarımdan kan gider. İyisi mi o bizi ele vermeden, biz onun niyetini kursağında bırakalım. Sen buna «He» der de göz yumarsan, ötesini bana bırak ..» demiş. Sarı öküz de ne «he!» demiş, ne de «yok!» demiş. Şöyle bir sallamış başını. Kurdun istediği de bu değil mi? Allem etmiş,kallem etmiş, bir ağaç altında geviş getirirken çullanmış üstüne, gayri iflâh olur mu, kanı ılgıt ılgıt akmış çimenin

üstüne Aç kurt; kaç gün, kaç gece düğün bayram etmiş kara öküzün başında. Orasını bilse bilse sarı öküz bilir, bilir ama, kendi başına ne geleceğini bilmez yoksa.

Aradan üç gün, beş gün ya geçmiş, ya geçmemiş, bir sabah kurt sarı öküzün karşısına dikilip: «Sarı oğlan ne diye kırk dereden su getirelim, eğri oturup, doğru konuşalım: Ben seni yiyeceğim» demesin mi, sarı öküz neye uğradığını bilmemiş: «Yerden göğe kadar hakkın var» demiş. «Ben kendi mezarımı kendi elimle kazdım. O kurt yalanlarına kandım da, kara yazılı arkadaşımın öldürülmesine göz yumdum. Kırılsın şu boynuzlarım. O gün canımı ceheneme yollasaydım, senin gibi püsküllü belâyı başıma almazdım bu gün. Ne denir, böyleymiş; günahımı kanımla ödeyeceğim. Haydi yiyeceksen ye beni; bir gün de bırı çıkar yer seni!» deyip boynuzlarını uzatmış, ama, kaçın kurdu o, göğüs goğüse gelir mi? Dolanmış durmuş bir süre, derken arkadan vurmuş yere; kazma dişlerini sarı öküzün baldırına gömerek.

Bir de nerde var, nerde yok bir aslan çıkagelmesin mi? Yanında da bir tilki! Hani kurda akıl veren bir tılkı vardı ya, ha işte o... Meğer bir beklemiş tilki, iki beklemış tılki; bakmış ki, ne kurdun geldiği var, ne de küpeli horozu getirdiği...

«Vay uyuz kurt vay, demiş; bana edip eyliyeceğin bu muydu? Dur ben de senin başına bır çorap öreyim de, bana ayın, oyun etmek nice olurmuş bir gör.» deyip, o dağların aslanını bulmuş, olanı, biteni, gözlerinde tüteni sayıp döktükten sonra: «Hey koca aslan hey! O besili öküzler sizin ağzınıza lâyık ‚sizin„ deyip, düşmüş önüne. Bir de görmüşler ki, ne görsünler, sarı öküz yerde küskütük yatıyor, kara kurt da dolanıp duruyor, yemeye neresinden başlasam diye

Arslan bir nara atıp da: «Bre budala; benden uğrun uğrun ne dolaplar çevirıyorsun? Ne diye bu mübareklerin kanına girdin? deyince kurt akı karayı yitırmış: «Hey bu dağların arslanı, benim bunda bir karınca kadar suçum yok. Suçun, günahın büyüğü, şu tilkide. Ben öküzlerin bir kılına bile dokunmuyordum. Günün birinde bu tilki gelip beynime girdi. Akıl üstüne akıl verdi bana, bir küpeli horoz karşılığı. Ben de bu uyuzun lâfına uyarak bunların kanına girdim. Ne gelirse başıma akılsızlığımdan geliyor. Öldüreceksenız öldürün ama, önce şu tilkinin postunu serin yere, sonra benim postumu...» Deyince koca aslan, bir tilkinin yüzüne bakmış, bir kurdun gözüne... Bir pençe birine atmış, bir pençe birine. İkisinin de postunu sermiş yere...

Eee dünya bu ‚eden bulur, bunlar da ettiklerini bulmuş..

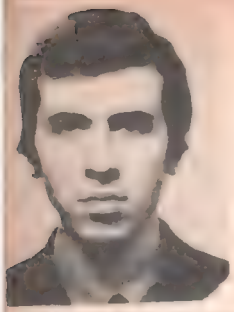

turist rehberi, okurum

yabancı turist gözü ile TÜRKİYE

Marmaris - Türkiye

Yazan: Günkut AKIN

Yabancı turistlerin, hangi kentlerimizi görmek istedikleri, zaman zaman bana sorulan bir sorudur. Şimdi sizlere, bu merakı giderecek düşüncelerimi açıklayacak, sonra da bir anımı anlatacağım:

Turistler daha çok hangi şehirlerimizi görmek isterler? Dünyanın en güzel kentlerinden biri sayılan İstanbul, yurdumuza gelen turistlerin büyük bir kısmının tek uğrak yeridir. İstanbul'dan başka herhangi bir kentimizi görmek isteyen turist artık Türkiye hakkında bazı ön bilgiler edinmiş olarak gelen turisttir. İstanbul'dan sonra İzmir gelir. İzmir, yakınında bulunan Efes, Milet, Priene, Sardes, Bergama gibi antik kentleri görmek isteyenlerin yola çıkış noktasıdır.

Osmanlılar'ın ilk başkenti Bursa ve Selçuklular'ın başkenti Konya da en çok ilgi çeken kentlerimiz arasındadır. Göreme ise, 300 km²'yi kaplayan ilginç doğal biçimleri ile çok sayıda turist çeken bir başka turistik merkezdir.

Akdeniz sahillerimiz uçsuz bucaksız kumsalları, doğal güzelliği ve daha geç devirlerden kalma örenleri ile denize girmek ve dinlenmek isteyen turistler tarafından ziyaret edilir. Zaten turistlerin çoğu tatilini denize girip güneş banyosu yaparak değerlendirir, yani dinlenirler.

Bütün kentleri ile Doğu ve Güneydoğu Anadolu, daha çok Türkiye'yi tanıyan turistler için eşi bulunmaz güzellikler ile doludur. Ankara, Anadolu'muzdaki daha eski uygarlıkların kalıntılarını tanımak isteyen turistler tarafından her geçen yıl daha fazla ziyaret edilmektedir.

Pamukkale'si ile Denizli, hristiyanlar için önemli birer kutsal kent sayılan Antakya ve Tarsus, Osmanlı mimarisinin en güzel örnekleriyle Edirne, Karadeniz'in en ilginç kentlerinden biri olan Trabzon, Selçuklular'ın önemli kenti Kayseri, gittikçe daha çok ün kazanan Nemrut dağındaki dev boyutlu heykelleri ile Adıyaman turistlerin görmek istedikleri kentlerin başında gelir.

En yeni ve bence ilginç olan bir kılavuzluk anımı da anlatayım size:

Yaşlı yedi turist hanımla bir Doğu Anadolu gezisi yaptım. Programda Van Gölü'ndeki Akdamar Adası'nda bulunan ünlü kilisenin gezilmesi de vardı. Adaya bir deniz motoruyla geçiliyor. Deniz motoru dediğim arkasına motor takılmış Nuh'un gemisi gibi bir şey. İçine devamlı su doluyor ve yarım saatlik yol boyunca bir adamcağız elindeki bir kovayla su boşaltıyor. Dayanamayıp sordum, motorun ne zamandan beri delik olduğunu. On altı yıl olmuş motoru satın alalı, kullanılmış olarak almışlar ve aldıklarında motor delikmiş. Sözü uzatmayalım. Adaya vardık. İskele yok. Motordan dikkatlice atlamak gerekiyor. Ben indikten sonra hanımların inmesine yardım edeyim dedim. O ara yosunlu bir kayanın üstüne basmışım. Ayağım kaydı, göğsüme kadar suya gömüldüm. Elimde yeni aldığım fotoğraf makinem vardı. Ona bir şey olmasın diye kendimi koruyamadım. Turist hanımlar önce güldüler, sonra: Hepsinin benden büyük çocukları olduğunu, onun için utanmadan pantolonumu çıkarmamı söylediler. İçlerinden biri bana pardesüsünü verdi. Çalıların arasında pantolonumu çıkardım, pardesüyü giydim. Pantolonun suyunu sıkıp kayaların üstüne koyduk kuruması için. Sonra kilisenin yanına çıktık. Neyse ki adada bizden başka kimse yoktu. Dönüşte pantolonumu rüzgâra tutup iyice kuruttuk. Karaya varmadan tekrar giydim.

Öykümün devamı da var. Ertesi gün sabah erkenden Van yakınında Toprakkale denilen tepedeki bir Urartu tapınağını gezmeye gittik... Kitaplarda fazla bir bilgi yok bu tapınak üzerine. Sora sora hangi yönde olduğunu öğrendik. Sonra hanımları bırakıp ben bir keşif gezisine çıktım. Bir süre tepenin çevresinde dolaştıktan ve biraz tırmandıktan sonra tepeye açılmış 60-70 cm. çapında bir delik gördüm. Diğerlerini de çağırdım. Hep beraber korkusuzca kendimizi içeri attık. Zifiri karanlık. Biraz gözümüz alışınca bunun kayalara oyulmuş aşağı yukarı 5×5 m. tabanlı, 3 m. yüksekliğinde bir yer olduğunu gördük. Odanın çevresinde bizim Türk biçimi oturma odaları gibi yine kayadan oyulmuş bir oturma yeri yapılmış bir merdiven çıkıyordu. Ben merdivenden yukarı doğru çıkarken turist hanımlar ileriye doğru yürüdüler. İki üç adım atınca da dizlerine kadar suya gömüldüler. Odanın ortasındaki bir havuza düşmüşlerdi. Böylece onlara bir Türk atasözünü öğretmek fırsatını buldum: «Gülme komşuna gelir başına.»

Yuvanın Neşesi

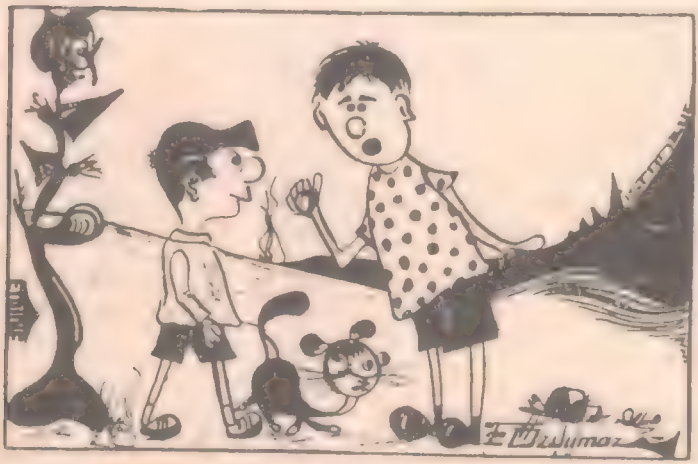

— Bu yumurtaların hangisi pişmiş hangisi pişmemiş?
— Birisini kır, o pişmişse diğeri pişmemiştir!

YAZISIZ

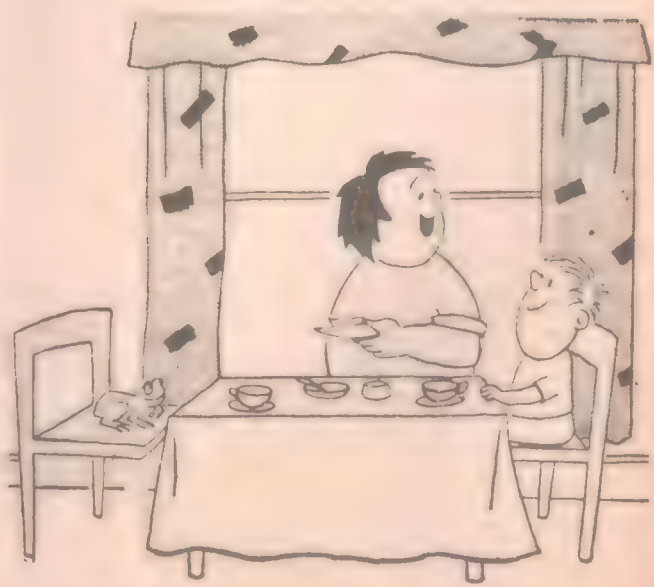

— Hani yemeğe bir arkadaşını çağırmıştın?

HAVA ÖNCELERİ KAPALI, YER YER YAĞIŞLI GEÇECEKTİR. GEÇ SAATLERDE KAR YAĞIŞI BEKLENMEKTEDİR...
İKİZ'ler
DUYDUN MU? KAR YAĞACAKMIŞ!
NE DURUYORUZ, HEMEN BİR KIZAK HAZIRLAYALIM!
YORULDUĞUMUZA DEĞDİ, ÇOK GÜZEL OLDU!
YURDUMUZ, AFRİKA'DAN GELEN SICAK HAVA AKIMININ ETKİSİNE GİRİP, GÜNEŞLİ GEÇECEKTİR...
HİÇ KAR YAĞACAĞA BENZEMİYOR
BAK DİNLE
MADEM KAR YAĞMI YACAK, GEL BUNDAN BİR ARABA YAPIVERELİM!?
DOĞRU
AAA!.. KAR YAĞIYOR!..

Ünlü Ressamlar

RAPHAEL (1483-1520)

Atina Mektebi

Babası çok kültürlü bir adam, şiir sanatıyla da ilgilenen bir ressamdı. Raphael daha küçük yaşlarındayken yaptığı resimlerle dikkatleri çekmiştir. Herkes ona geleceğin dahî sanatçısı gözüyle bakarken, babası da onu büyük bir özen içinde yetiştirmeye çalıştı. Ona büyüklerle birlikte oturduğu sofrada ağzını şapırdatmadan yemek yemesini, ağzını büyük lokmalarla doldurmamasını ve buna benzer bütün görgü kurallarını babası öğretmişti. Oğlunun geleceğin ünlü sanatçısı olarak yetişmesinde ne gerekiyorsa yapıyordu. Baba Giovanni daha sonraları Raphael'e genel kültür dersleri de vermeye başladı. Bir sanat şehri olan, bulundukları Urbino'da seçkin eserlerin bir araya getirildiği Dük'ün sarayına götürüyor, oradaki ünlü sanatçıların şaheserleri hakkında bilgi vermeye çalışıyordu. Ama verdiği bilgiler Raphael'i tatmin etmemeğe, yetersiz gelmeye başladı. Böylece oğluna istediği şekilde yararlı olamıyan Giovanni resim sanatına karşı olan kabiliyetini ve kültürünü geliştirmek için Perugia şehrine gitti. Orada, San Francesco Kilisesi'nin duvar resimlerini yapacak bir ressamın arandığını öğrendi. Derhal bu işe talip oldu ve kabul edildi. Bu arada tanıştığı Maestro Pietro adında çok ünlü bir ressama oğlundan söz ederek, onu Raphael'e ders vermeye ikna etti.

Evinden, annesinden göz yaşları içinde ayrılan Raphael Perugia şehrine, kendisini yetiştirecek olan hocasının yanına gitti. Hocasına kısa zamanda kendisini sevdiren Raphael, artık onun öz evlâdı yerine geçmişti. Çalışmaları ve gösterdiği ilerleme herkesi hayretler içinde bırakıyordu. İşte o günlerde babasını kaybetmesiyle duyduğu büyük acıyı Raphael, kendini tamamen sanatına vererek, çok çalışarak unutmaya çalıştı. Öylesine yetişmişti ki yaptığı eserler hocasınınkinden ayırdedilemiyordu. Daha sonra çok etkisi altında kaldığı hocasının sanatının ve anlayışının di-

ğunu düşünerek, Floransa'ya gitmeye karar verdi. Yirmi bir yaşında gittiği Floransa'da bir yandan Michelangelo ve Leonardo'nun eserlerini incelerken öbür yandan antik sanatla da ilgileniyordu. Bu incelemeleri sırasında hocası Pietro Perugio'nun eksik yönlerini daha iyi anlıyordu.

Bu yıllarda yarattığı portre resimleri ile büyük ün yapmaya başlamıştı. Bu şaheserlerinde sanatçı iç alemini dile getiriyordu. Daha sonra 1508 yılında Papa tarafından Roma'ya davet edildi. Böylece Papa II. Julius'un görevlendirdiği sanatçılar arasına girmiş oldu. Roma, Vatikan bu yepyeni çevre sanatçıyı büyülemişti. Raphael o sıralarda henüz 26 yaşında olmakla beraber, çok kuvvetli temellere dayanan bir sanat tecrübesi vardı. Papa tarafından büyük ilgi gören Raphael'e, sanat hayatında bir dönüm noktası olan bir konuyu ele almasını söyledi. ATİNA MEKTEBİ böylece meydana geldi. Aristo ve Eflâtun'u da içine alan bu büyük şaheserde Raphael felsefe ve astrollojiyi ilâhiyat ilmi ile bağdaştırıyordu. Artık şaheserler birbirini izliyordu. Ünü bütün dünyaya yayılıyordu. II. Julius'un ölümü ile Papa olan X. Leo 1514 yılında, Raphael'i St. Pietro kilisesi mimarlar grubuna dahil etti. Bu kilisenin dünyanın en büyük kilisesi olmasını isteyen Papa, bu iş için bir milyar Duka altını ayırmıştı. Papa öte yandan Raphael'i Roma şehrinin onarılmasındaki komisyonun başkanlığına da getirdi. Raphael bu arada Papa'nın da bir portresini yapmış, bu eseriyle de bir şaheser daha yaratmıştır.

Hiç durmadan çalışarak eşsiz eserler yaratan bu ünlü ressam 1520'de 37 yaşında hayata gözlerini kapadı.

Bu gün onun sanatından söz ederken ününe erişilmez bir portre ressamı, gravürcü ve yarattığı dinî konularla kilise duvarlarını zenginleştiren bir ressam olduğu ilk akla gelen özelliklerindendir.

Kendi portresi

Modanna

nna

BU NEDİR ?

RESİMLERİN NUMARA SIRASINA GÖRE ADINI BULUNUZ

HAZIRLIYAN/DEMET HAMZAOĞLU

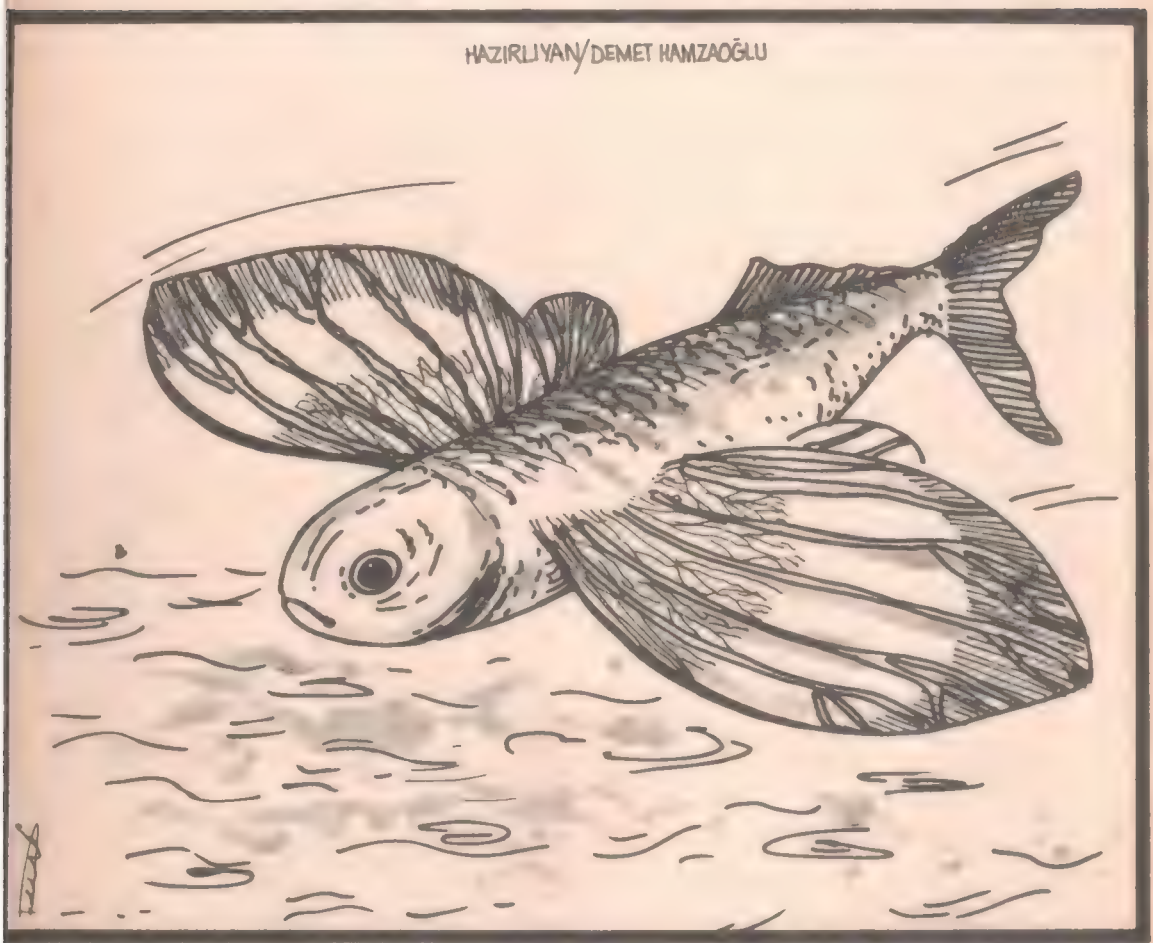

■ ÖZELLİKLE PASİFİKTE, KALİFORNIYA AÇIKLARINDA RASTLANIR. AKDENİZDE AZ BULUNUR. CINSINE GÖRE BOYU 16~45 cm. ARASINDADIR. SU DIŞI HIZI 25 Km. dir. (Bk Hayvanlar Ansk. Sh 527)-

1	4	7	3	6
5	2 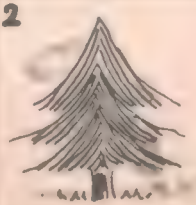	9	8 (1 HARFİ)	■ CEVABI BURAYA YAZINIZ

DİKKATLİ MİSİNİZ?

BU İKİ RESİM ARASINDA 8 FARK VAR
BULUN BAKALIM!

YARAMAZ

---

10. SAYFADAKİ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7
1	K	A	R	T	O	P	U
2	A	S	I	R	■	I	L
3	D	■	K	E	■	L	A
4	I	L	I	N	M	I	Ş

ÇOCUK YUVASI KULÜBÜ ÜYELERİ

Nizam Akyıldız

Zeynep Bilen

Halûk Bayrakçı

Zuhal Eriş

Vefa Boyuneğmez

Serdar Ardalı

Cem Malkoç

Hüseyin Kayacan

Birgül Özakman

Şehsuvar M. Çetin

Rıdvan Seymen

Didem Bilen

Müberra Atasoy

Nezih Kaya

Recep Akkaya

Namık Kemal Genç

ÇOCUK YUVASI KULÜBÜ ÜYELERİ

Arzun Çubuk

Mevlût Nur Makal

Olcayto Aymeriç

Mutlu Berber

Nejat Ergun

Erdoğan Lâk

Timur Asfuroğlu

Hakkı Yetkingöz

Mahmut Coşkuner

Coşkun Okuyucu

Nedim Çakmak

Mustafa Us

İbrahim Özbilen

Ahmet Tütüncü

Hasan Boztaş

Emel Terzi

BANA GÖNDERMEK İSTEDİKLERİNİZİ VE MEKTUPLARINIZI P.K. 541 BEYOĞLU - İSTANBUL ADRESİNE YOLLAYIN LÜTFEN.

PONPON

BU DERGİ, TÜRK TİCARET BANKASI'NIN BİR KÜLTÜR HİZMETİDİR